

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІЛКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут бізнесу та сучасних технологій
Кафедра правознавства

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«ПРОЄКТНО-ГРАНТОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»

на 2021-2022 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 3 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Публічне адміністрування»
Спеціальність	281м2 «Публічне управління та адміністрування»
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Стрілець Богдан Васильович
кандидат юридичних наук
старший викладач кафедри правознавства

Контактний телефон	+38-099-38-26-554
Електронна адреса	strbogdanwq@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна: http://www.pravo.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	формування у майбутніх фахівців належних практичних умінь і навичок застосування універсального інструментарію розробки та реалізації грантових проєктів, отримання знань про існуючих грантодавців
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 10 год., семінарські заняття 20 год., самостійна робота 60 год.)
Форми та методи навчання	лекційні та семінарські заняття в аудиторії з використанням інформаційних технологій, самостійна робота із джерелами, основною та додатковою навчально-методичною літературою поза аудиторними заняттями
Система поточного та підсумкового контролю	поточний контроль: відвідування лекційних занять; обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті; тестування; виконання навчальних завдань, передбачених планом самостійної роботи; поточна модульна робота; підсумковий контроль: залік
Базові знання	щодо сутності поняття «грант» та класифікації грантів, донорських організацій та грантодавчих установ; міжнародних програм і грантів як джерел фінансування досліджень; особливостей формування та реалізації міжнародних проєктів на сучасному етапі, пошуку джерел фінансування проєктів; підготовчої роботи до розробки грантового проєкту; праці над проєктною ідеєю, підготовки опису проєкту, підготовки проєктної заявки на міжнародний грант; інформації про заявника при підготовці і складанні заявки на міжнародний грант; грантрайтингу, підготовки і складання заявки на міжнародний грант, структури проєктної заявки, презентації, реалізації й завершення міжнародного грантового проєкту; щодо правового регулювання міжнародної технічної допомоги, офіційного порталу координації міжнародної технічної допомоги в Україні; міжнародних державних і приватних фондів, міжнародних проєктів і програм розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі; міжнародних донорських організацій та проєктів міжнародної технічної допомоги, які працюють в Україні; постійно діючих програм та грантів, програми Horizon 2020 та Європейської Ради з наукових досліджень.
Мова викладання	українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

№ з/п	Компетентності, якими повинен оволодіти студент	Програмні результати навчання
Загальні компетентності		
1.	Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо (ЗК02).	Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю;
2.	Здатність розробляти та управляти проєктами (ЗК03).	Вміння розробляти проєкти та управляти ними;
3.	Здатність генерувати нові ідеї (креативність) (ЗК07).	Уміння генерувати нові ідеї.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності		
4.	Здатність організувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери (СК02);	Знати теоретичні та прикладні засади вироблення й аналізу публічної політики, основ та технологій прийняття управлінських рішень;
5.	Здатність здійснювати наукову та дослідницьку діяльність у сфері публічного управління та адміністрування (СК09);	Планувати і здійснювати наукові та прикладні дослідження у сфері публічного управління та адміністрування, включаючи аналіз проблематики, постановку цілей і завдань, вибір та використання теоретичних та емпіричних методів дослідження, аналіз його результатів, формулювання обґрунтованих висновків;
6.	Здатність обґрунтовувати доцільність і актуальність грантових проєктів та здатність реалізувати їх;	Освоїти методики обґрунтування доцільності грантових проєктів, а також уміти реалізувати грантові проєкти;
7.	Здатність до міждисциплінарної взаємодії та вміння співпрацювати у команді з представниками інших професійних сфер в якості експерта з публічного адміністрування.	Уміти створити робочу групу (команду) для реалізації грантового проєкту, оптимально визначати функції окремих членів команди, створити умови для вироблення загального командного рішення (реалізації грантового проєкту).

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва модуля, розділу, теми	Вид навчальної роботи	Завдання самостійної роботи в розрізі тем									
1	2	3									
Модуль 1. Міжнародні гранти та проєкти: загальні положення											
<p>Тема 1. Сутність поняття «грант» та класифікація грантів. Донорські організації та грантодавчі установи.</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб визначити поняття «грант», його види, переваги та недоліки; надати характеристику вітчизняним та міжнародним донорам, провести їх класифікацію. 2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів для того, щоб визначити 5 найефективніших джерел пошуку грантів.</p>									
<p>Тема 2. Міжнародні програми і гранти як джерела фінансування досліджень</p>	<p>Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб заповнити таблицю:</p> <p align="right">Таблиця 1</p> <table border="1" data-bbox="597 856 1513 1045" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th align="center" colspan="3" data-bbox="597 856 1513 890">Міжнародні джерела фінансування досліджень</th> </tr> <tr> <th align="center" data-bbox="597 890 912 1045">Типи донорських організацій</th> <th align="center" data-bbox="912 890 1230 1045">Діючі системи міжнародних донорських організацій</th> <th align="center" data-bbox="1230 890 1513 1045">Представники міжнародних донорських організацій</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td data-bbox="597 1045 912 1184"> </td> <td data-bbox="912 1045 1230 1184"> </td> <td data-bbox="1230 1045 1513 1184"> </td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів для того, щоб визначити особливості управління білатеральними проєктами науково-технологічного співробітництва.</p>	Міжнародні джерела фінансування досліджень			Типи донорських організацій	Діючі системи міжнародних донорських організацій	Представники міжнародних донорських організацій			
Міжнародні джерела фінансування досліджень											
Типи донорських організацій	Діючі системи міжнародних донорських організацій	Представники міжнародних донорських організацій									
<p>Тема 3. Особливості формування та реалізації міжнародних проєктів на сучасному етапі</p>	<p>Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів і письмово провести класифікацію донорських організацій за формою власності, за цільовим призначенням, за галузевою належністю, за порядком дії у часі тощо і навести приклади сучасних міжнародних проєктів. 2. Визначити види міжнародного лізингу, користуючись вказаними джерелами: Ментух Н. Ф. Міжнародний лізинг: поняття та особливості / Н. Ф. Ментух, О. Р. Шевчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки. – 2015. – Вип. 4(1). – С. 144-146. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2015_4%281%29_35; Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від від 11 січня 2006 р. https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_263#Text</p>									
<p>Тема 4. Пошук джерел фінансування проєктів</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб розробити структурно-логічну схему «Складання бюджету проєкту». 2. Скориставшись основною та додатковою навчально-методичною літературою, наприклад, посібником: П'ять вдалих кроків до європейського проєкту. / Посібник. Публікація в рамках проєкту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми «Польська Допомога 2009». – Режим доступу: http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проєкту.pdf, опишіть механізм дій по пошуку ресурсів з інформацією про фонди-грантодавці, а також алгоритм складання списку для вибору потенційних донорів.</p>									

Поточна модульна робота 1														
Модуль 2. Розробка проєктів та формування проєктних заявок на міжнародні гранти														
<p>Тема 5. Підготовча робота до розробки грантового проєкту</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Скористатися джерелами та літературою з переліку джерел, основною та додатковою навчально-методичною літературою (як-то «Посібник з підготовки проєктів. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні» EuropeAid/132810/C/SER/UA – Режим доступу: https://enefcities.org.ua/upload/files/Dodatky.pdf) та скласти тезисний план підготовчої роботи до розробки грантового проєкту.</p> <p>2. Скористатися джерелами та літературою з переліку джерел, основною та додатковою навчально-методичною літературою, з тим, щоб заповнити схему для проведення аналізу зацікавлених сторін в контексті підготовчої роботи до розробки проєкту.</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 2</p> <table border="1" data-bbox="597 535 1507 829"> <thead> <tr> <th>Групи зацікавлених сторін</th> <th>Яка їх вигода (зиск)</th> <th>Вимоги постійної підтримки проєкту з їх сторони</th> <th>Механізм їх участі у проєкті</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Цільові групи</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> <tr> <td>Потенційні партнери</td> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table>	Групи зацікавлених сторін	Яка їх вигода (зиск)	Вимоги постійної підтримки проєкту з їх сторони	Механізм їх участі у проєкті	Цільові групи				Потенційні партнери			
Групи зацікавлених сторін	Яка їх вигода (зиск)	Вимоги постійної підтримки проєкту з їх сторони	Механізм їх участі у проєкті											
Цільові групи														
Потенційні партнери														
<p>Тема 6. Праця над проєктною ідеєю. Підготовка опису проєкту</p>	<p>Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів для того, щоб здійснити порівняльну характеристику SWOT-аналізу і LEAN-аналізу в контексті їхнього значення в праці над проєктною ідеєю.</p> <p>2. Скористатися основною та додатковою навчально-методичною літературою, наприклад: П'ять вдалих кроків до європейського проєкту. / Посібник. Публікація в рамках проєкту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми «Польська Допомога 2009». – Режим доступу: http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проєкту.pdf з тим, щоб описати процедуру «мозкового штурму», а також на прикладі одного з будь-яких запропонованих вами проєктів підготувати і реалізувати «мозковий штурм» разом із командою.</p>												
<p>Тема 7. Підготовка проєктної заявки на міжнародний грант</p>	<p>Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб заповнити таблицю:</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 3</p> <table border="1" data-bbox="597 1333 1507 1417"> <thead> <tr> <th colspan="3">Підготовка проєктної заявки на міжнародний грант</th> </tr> <tr> <th>Етапи підготовки</th> <th>Очікувані результати</th> <th>Потенційні донори</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td></td> <td></td> <td></td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Зробити покроковий план реалізації проєкту на міжнародний грант користуючись основною та додатковою навчально-методичною літературою, зокрема: П'ять вдалих кроків до європейського проєкту. / Посібник. Публікація в рамках проєкту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми «Польська Допомога 2009». – Режим доступу: http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проєкту.pdf</p>	Підготовка проєктної заявки на міжнародний грант			Етапи підготовки	Очікувані результати	Потенційні донори						
Підготовка проєктної заявки на міжнародний грант														
Етапи підготовки	Очікувані результати	Потенційні донори												
<p>Тема 8. Інформація про заявника (апліканта) при підготовці і складанні заявки на міжнародний грант</p>	<p>Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернувшись до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів, визначте основні принципи та способи привернення уваги до резюме.</p> <p>2. Підготуйте резюме апліканта на міжнародний грант.</p>												

<p>Тема 9. Грантрайтинг. Підготовка і складання заявки на міжнародний грант. Структура проектної заявки</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Обговорення теоретичного практичного матеріалу семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації, наприклад: Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. Чабак Л. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с. та скласти коротку анотацію до проектної заявки за узгодженою з викладачем темою проекту.</p> <p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів, зокрема: Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. Чабак Л. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с., а також використовуючи узгоджену з викладачем тему грантового проекту, скласти проектну заявку за наступною структурою:</p> <ul style="list-style-type: none"> • титульний аркуш; • коротка анотація; • постановка проблеми; • мета та завдання; • методи та заходи; • оцінка та звітність; • бюджет; • додатки. 						
<p>Тема 10. Презентація, реалізація й завершення міжнародного грантового проекту</p>	<p>Обговорення теоретичного практичного матеріалу семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Розробити презентацію грантового проекту за узгодженою з викладачем темою, використовуючи програмне забезпечення Microsoft PowerPoint на 15 слайдів і намагаючись приділяти більше уваги візуалізації, не перенасичуючи слайди текстовим контентом.</p> <p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб описати потенційні труднощі, які можуть виникнути під час реалізації міжнародного грантового проекту, за обраною та узгодженою з викладачем темою, а також запропонувати можливі шляхи їх вирішення. Заповнити таблицю:</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 4</p> <table border="1" style="margin-left: auto; margin-right: auto;"> <thead> <tr> <th colspan="2" style="text-align: center;">Потенційні труднощі реалізації проекту та шляхи їх вирішення</th> </tr> <tr> <th style="text-align: center;">Потенційні труднощі реалізації проекту</th> <th style="text-align: center;">Можливі шляхи вирішення труднощів</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"></td> <td style="height: 20px;"></td> </tr> </tbody> </table>	Потенційні труднощі реалізації проекту та шляхи їх вирішення		Потенційні труднощі реалізації проекту	Можливі шляхи вирішення труднощів		
Потенційні труднощі реалізації проекту та шляхи їх вирішення								
Потенційні труднощі реалізації проекту	Можливі шляхи вирішення труднощів							
<p>Поточна модульна робота 2</p>								
<p style="text-align: center;">Модуль 3. Міжнародна технічна допомога. Міжнародні програми та донорські організації (грантодавці)</p>								
<p>Тема 11. Правове регулювання міжнародної технічної допомоги. Офіційний портал координації міжнародної технічної допомоги в Україні</p>	<p>Обговорення теоретичного практичного матеріалу семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації, наприклад: Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.С. Ігнат'єв та ін.]; за ред. О.В. Кулініча. – Х.: Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с., і письмово описати історію виникнення та розвитку міжнародної технічної допомоги в хронологічному порядку, починаючи із 1945 року, за схемою: «рік» - «подія».</p> <p>2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів та Порядку залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» від 15 лютого 2002 р. № 153 (https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text), у письмовому вигляді визначити поняття «міжнародна технічна допомога» та перелічити можливі форми її залучення (п. 3 вказаного Порядку).</p>						

<p>Тема 12. Міжнародні державні і приватні фонди</p>	<p>Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб письмово перелічити і коротко охарактеризувати донорські програми організацій системи ООН. 2. Звернутися до рекомендованих джерел інформації, а також бібліотечно-бібліографічних електронних ресурсів з тим, щоб проаналізувати причини і мотиви безповоротного (грантового) фінансування проектів що претендують на участь в конкурсі.</p>				
<p>Тема 13. Міжнародні проекти і програми розвитку вищої освіти та науково-технологічної галузі</p>	<p>Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Скористатися рекомендованими джерелами інформації і офіційним сайтом Міністерства освіти і науки України (https://mon.gov.ua/ua/tag/erazmus+) і визначити напрями міжнародного компоненту Програми ЄС Еразмус+, у яких можуть брати участь українські заклади вищої освіти та інші організації, зокрема органи влади, дослідницькі установи, заклади середньої, фахової передвищої та професійної освіти, освіти дорослих, молодіжні організації, громадські організації, державні та приватні підприємства тощо. 2. Виробити/удосконалити практичні навички роботи із сайтом Комісії ЄС (European Commission), ознайомитись із спеціальними розділами цього сайту, які присвячені видам фінансування (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/how-eu-funding-works/types-funding_en) грантам (https://ec.europa.eu/international-partnerships/grants_en) та програмам фінансування (https://ec.europa.eu/info/funding-tenders/funding-opportunities/funding-programmes/overview-funding-programmes_en).</p>				
<p>Тема 14. Міжнародні донорські організації та проекти міжнародної технічної допомоги, які працюють в Україні</p>	<p>Відвідування лекційного заняття. Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Скориставшись основною та додатковою навчально-методичною літературою, наприклад: Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. Чабак Л. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с., визначити перелік ключових міжнародних донорських організацій та проектів міжнародної технічної допомоги, які працюють в Україні; 2. Ознайомитися із сайтами Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні (https://kiew.diplo.de/ua-uk, https://donezk.diplo.de/), а також Посольства Великої Британії в Україні (https://www.gov.uk/world/organisations/british-embassy-kyiv.uk), проглянути секцію новин на предмет оголошення про гранти/конкурси.</p>				
<p>Тема 15. Постійно діючі програми та гранти</p>	<p>Обговорення теоретичного та практичного матеріалу на семінарському занятті. Тестування. Виконання навчальних завдань.</p>	<p>1. Ознайомитись із процесом подання заявки на фінансування проекту на іноземній (англійській) мові відповідно до умов Global Innovation Fund 2020 (Глобального інноваційного фонду) на офіційному сайті цього фонду (https://www.globalinnovation.fund/apply/about/). 2. Дослідити 5 актуальних проектів, реалізованих завдяки постійно діючим програмам та грантам, їх цілі та результати.</p>				
<p>Тема 16. Програма Horizon 2020 та Європейська Рада з наукових досліджень</p>	<p>Тестування. Виконання навчальних завдань для самостійної роботи.</p>	<p>1. Скористатися джерелами, рекомендованими джерелами інформації, а також офіційними матеріалами Кабінету Міністрів (https://www.kmu.gov.ua/storage/app/media/uploaded-files/broshura-gorizont-2020-1201.pdf) і заповнити таблицю:</p> <p style="text-align: right;">Таблиця 4</p> <p style="text-align: center;">Гранти Європейської дослідницької ради</p> <table border="1" style="width: 100%; margin: 10px auto;"> <thead> <tr> <th style="width: 50%; text-align: center;">Види грантів</th> <th style="width: 50%; text-align: center;">Опис</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="height: 20px;"> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table> <p>2. Користуючись рекомендованими джерелами інформації, а також Національним порталом Горизонт 2020 (https://h2020.com.ua/uk/), письмово визначити мінімальні умови для участі в програмі ЄС Horizon 2020.</p>	Види грантів	Опис		
Види грантів	Опис					

Рекомендовані джерела інформації

Нормативно-правові акти та угоди:

1. Конвенція УНІДРУА про міжнародний фінансовий лізинг від від 11 січня 2006 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_263#Text
2. Порядок залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги, затверджений постановою Кабінету Міністрів України «Про створення єдиної системи залучення, використання та моніторингу міжнародної технічної допомоги» від 15 лютого 2002 р. № 153 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/153-2002-%D0%BF#Text>
3. Проект "Вища освіта України" Угода про грант фонду Е5Р між Україною та Європейським інвестиційним банком, підписана 17 грудня 2018 р., ратифікована 16 квітня 2020 р. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/971_003-18/ed20200416#Text
4. Про затвердження Порядку проведення державної експертизи інвестиційних проектів: Постанова Кабінету Міністрів України від 9 червня 2011 р. № 701 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/701-2011-%D0%BF#Text>
5. 2013/743/EU: Council Decision of 3 December 2013 establishing the specific programme implementing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decisions 2006/971/EC, 2006/972/EC, 2006/973/EC, 2006/974/EC and 2006/975/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013D0743>
6. Regulation (EU) No 1288/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing 'Erasmus+' the Union programme for education, training, youth and sport and repealing Decisions No 1719/2006/EC, No 1720/2006/EC and No 1298/2008/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex%3A32013R1288>
7. Regulation (EU) No 1291/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 December 2013 establishing Horizon 2020 – the Framework Programme for Research and Innovation (2014-2020) and repealing Decision No 1982/2006/EC [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=celex:32013R1291>

Основні рекомендовані джерела інформації:

8. Бабій О.Я., Петрик О.В., Скорохода М.Р. (уклад.) Гранти 2017. Каталог донорських організацій. Навч.-практичний посібник. – Бурштин: Клуб сталого бізнесу, 2017. – 89 с.
9. Методичні рекомендації щодо написання проектних заявок. Навч. посібник / МГО «Регіональний центр транскордонного співробітництва Єврорегіон «Дністер». – Вінниця: Єврорегіон «Дністер», 2015. – 54 с.
10. Основи грантрайтингу та управління проектами в публічній сфері : метод. рек. для органів влади та недерж. орг-цій / Авт. кол.: В.В. Белявцева, А.І. Гнатенко, О.С. Зінченко та ін. ; за заг. ред. О.В. Кулініча. – Харків : Золоті сторінки, 2017. – 148 с.

Додаткові рекомендовані джерела інформації:

11. Безверхнюк Т.М. Ресурсне забезпечення регіонального управління: теоретико-методологічні засади : [монографія] / Т.М. Безверхнюк. – Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2009. – 318 с.
12. Грантрайтинг: методичні рекомендації для органів публічної влади щодо написання проектних заявок / [О.В. Кулініч, Д.С. Ткачов, С.С. Ігнат'єв та ін.] ; за ред. О.В. Кулініча. – Х. : Регіональний центр міжнародних проектів і програм, 2013. – 78 с.
13. Данилов В. Л. Основы фандрайзинга. Теория и практика. Учебное пособие. – М.: Росинформагротех, 2018. – 164 с.
14. Демуз І. О. Фандрайзинг і грантрайтинг як особливий фінансовий механізм міжнародної підтримки наукових проектів в Україні / І. О. Демуз // Економічний вісник університету. – 2019. – Вип. 43. – С. 12–20. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/escvu_2019_43_4
15. Жезьнік Г. Європейські фонди для самоврядування України — як правильно управляти європейським проектом / Г. Жезьнік, І. Кульчицький, В. Монкевіч. – Варшава, 2008. – 138 с.
16. Как просить деньги на некоммерческие проекты у благотворительных фондов. В помощь пишущим заявки на гранты. – М. : Пед. об-ние «Радуга», 1996. – 46 с.
17. Ментух Н. Ф. Міжнародний лізинг: поняття та особливості / Н. Ф. Ментух, О. Р. Шевчук // Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія : Юридичні науки. – 2015. – Вип. 4(1). – С. 144-146. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvkhdu_jur_2015_4%281%29__35
18. Михайлова М. Новости фандрайзинга (Учебное пособие для фандрайзеров и тренеров) / М. Михайлова, С. Чижевская, О. Алексеева, Б. Цирульников [сост. Н.В. Крыгина, ред. Т.А. Боловинова]. – М. : Фонд социального развития и охраны здоровья «ФОКУС-МЕДИА», 2005. – 148 с.
19. Морозов Є.Л. Механізми державного управління науково-технічними програмами та проектами соціально-економічного розвитку регіону: автореф. дис. ... канд. наук з держ. упр.: 25.00.02 / Є.Л. Морозов; Донец. держ. ун-т упр. – Донецьк, 2005. – 20 с.

20. Партнерские отношения. Поиск средств. Разработка проекта. Управление проектом. – Донецк : А-во регион. развития «Донбасс», 2000. – 94 с.
21. Основні засади проектного менеджменту / Черніг. центр перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників органів держ. влади, органів місц. самоврядування, держ. п-в, установ і орг.; Упор. ЧабакЛ. А. – Чернігів: Сіверський центр післядипломної освіти, 2016. – 56 с.
22. Посібник з підготовки проектів. Підтримка політики регіонального розвитку в Україні EuroAid/132810/C/SER/UA – Режим доступу: <https://enefcities.org.ua/upload/files/Dodatky.pdf>
23. П'ять вдалих кроків до європейського проекту. / Посібник. Публікація в рамках проекту «Підтримка локальних спільнот України в залученні європейських фондів», співфінансованого МЗС РП в рамках Програми „Польська Допомога 2009”. – Режим доступу: <http://horizon2020.sumdu.edu.ua/wp-content/uploads/2015/03/5-кроків-до-Європейського-проекту.pdf>
24. Розробка Концептуальної Ноти проекту: практ. посіб. / Проект Європейського Союзу «Підтримка політики регіонального розвитку в Україні». – GIZ International Services, 2013. – 33 с.
25. Сбруєв М. Г. Технології грантового супроводу науково-дослідних проектів в університетах США / М. Г. Сбруєв // Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології. – 2015. – № 3. – С. 139–153. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/pednauk_2015_3_19
26. Софій О. Державний фонд регіонального розвитку: механізм / процедури підготовки та відбору проектів регіонального розвитку / О. Софій. – Львів : Європейський діалог, 2015. – 53 с.
27. Торгалло Т. Механізми формування і реалізації проектів регіонального розвитку: стан наукового розроблення. Державне управління та місцеве самоврядування: зб. наук. праць. – 2016. – Вип. 1. – С. 101–109. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/dums_2016_1_16
28. Фесенко Т.Г. Управління проектами: теорія та практика виконання проектних дій: навч. посібник. Х.: ХНАМГ. – 2012. – 181 с.
29. Чемерис А. Розроблення та управління проектами у публічній сфері: європейський вимір для України : практ. посіб. / [Чемерис А.]; Швейц.-укр. проект «Підтримка децентралізації в Україні — DESPRO». — Київ : ТОВ «Софія-А». – 2012. – 80 с.
30. Чернов С. В. Вдосконалення державного механізму експертизи публічних проектів. Державне управління в Україні: історія державотворення, виклики та перспективи: матеріали VIII міжнар. наук. інтернет-конференції аспірантів та докторантів з державного управління. (Одеса, 26 трав. 2017 р.). Одеса: ОРІДУ НАДУ, 2017. – С. 159–161.
31. Чернов С.В., Руда І. В. Актуальність впровадження проектного менеджменту в органах державної влади в умовах децентралізації. Управління проектами у розвитку суспільства: матеріали XII міжнар. конф. (Київ, 22–23 трав. 2015 р.). Київ: КНУБА, 2015. С. 271–272.
32. Шинкарюк О. В., Сігайов А. О. Інституалізація провідних елементів механізму державного регулювання регіонального людського розвитку (Частина I) / Шинкарюк О. В. // Вісник Бердянського університету менеджменту і бізнесу. – 2016. – №3(35). – С. 80–92.
33. Bauer D.G. The "how to" grants manual: successful grantseeking techniques for obtaining public and private grants. Lanham: Rowman & Littlefield Publishers, 2015. – 720 p.
34. Payne M.A. Grant Writing Demystified: A Self-Teaching Guide. McGraw-Hill, 2010. – 256 p
35. Smith N.B., Gabriel Works E. The Complete Book of Grant Writing: Learn to Write Grants Like a Professional. Sourcebooks, 2006. – 272 p.
36. Yang O.O. Guide to Effective Grant Writing: How to Write a Successful NIH Grant Application. 2nd Edition. – Springer, 2012. – 99 p.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.

Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://puet.edu.ua/uk/publiczna-informaciya>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (3 бали); тестування (2 бали); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (2 балів); поточна модульна робота (9 балів)	12
Модуль 2 (теми 5-10): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (6 балів); тестування (3,5 бали); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3,5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	22
Модуль 3 (теми 11-16): обговорення теоретичного питання та практичного матеріалу на семінарському занятті (3,5 бали); тестування (8 балів); виконання завдань, передбачених планом самостійної роботи (3,5 бали); поточна модульна робота (12 балів)	24
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни